

Ärende nr: Svk 2025/166

Datum: 2025-02-19

Verksamhetsplan med investerings- och finansieringsplan 2026–2028

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät är systemansvarig myndighet, med uppgift att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem. Det omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Svenska kraftnät utvecklar transmissionsnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, hållbar och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska kraftnät också en viktig roll i klimatomställningen.

Version 1.0
Org. nr 202 100-4284

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel: 010-475 80 00
Fax: 010-475 89 50
www.svk.se

Innehåll

1	Generaldirektören har ordet	4
2	Uppdrag och verksamhet.....	6
3	Mål och strategi.....	7
3.1	Leveranssäkerhet idag och imorgon	8
3.2	Elnät i takt med behov	9
3.3	Framtidens elmarknad.....	11
3.4	Accelererad digitalisering	12
3.5	Ökad förmåga och effektivitet	14
4	Investeringar	16
4.1	Drivkrafter för investeringar	16
4.2	Planerade investeringar till och med 2028	17
4.3	Uppföljning av investeringsplan.....	19
4.4	Investeringar över 400 mnkr för godkännande	22
5	Anslagsfinansierad verksamhet.....	27
5.1	Budgetunderlag 2026–2028 för ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 1 .	27
5.2	Budgetunderlag 2026–2028 för ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 3....	30
5.3	Beställningsbemyndigande	31
6	Ekonomisk plan och finansiering	33
6.1	Planeringsförutsättningar	33
6.2	Finansieringsmedel.....	33
6.3	Prognos för kostnader och intäkter samt avgiftsbehov.....	35
6.4	Prognos för tillgångar och skulder.....	38
6.5	Investeringsplan och finansiering	44
6.6	Finansiella befogenheter	45

1 Generaldirektören har ordet

Verksamhetsplanen med investerings- och finansieringsplan 2026–2028 utgår från Svenska kraftnäts uppdrag samt strategi. Strategin konkretiseras genom verksamhetsmål och förflyttningsområden som driver utvecklingen av verksamheten och leveranserna i riktning mot 2030.

De kommande åren planerar verket för omfattande investeringsvolym. Under perioden 2026–2028 uppgår de planerade investeringsutgifterna i koncernen till cirka 57 mdkr. Det innebär en dubblering av investeringsutgifterna 2027–2028 jämfört med dagens nivå. Över femårsperioden 2026–2030 bedöms de samlade investeringsutgifterna uppgå till cirka 116 mdkr.

Den finansiella analysen visar att inflödet av flaskhalsinkomster gör det möjligt för verket att fortsatt hålla transmissionsnätstariffen på en lägre nivå och på detta sätt bidra till lägre nättariffer till slutkund. Med tariffreduktion och ränteintäkter planerar verket att hålla ner transmissionsnätstariffen med 24 mdkr under perioden 2025–2028.

Under 2025 kommer en ny balanseringsmodell införas som går från avräkning per timme till 15 minuter. Därefter kommer Svenska kraftnät att ansluta till de europeiska plattformarna för balanseringstjänster som möjliggör handel mellan länder inom hela Europa. Övergången till flödesbaserad kapacitetsberäkningsmetod (flowbased) 2024 tillsammans med förändringarna i balanseringen och den stora nätutbyggnaden ger förutsättningar för energiomställningen.

Med förändrade hotbilder har säkerhetsaspekter och beredskap fått ökat fokus. Kraftsystemet dimensioneras för att hantera samhällsstörningar, cyberhot och potentiella krigssituationer. Systematisk riskhantering och utveckling av IT- och mätförmågor stärker elsystemets motståndskraft. I planen redovisas även behoven för arbetet med elberedskap, civilplikt och dammsäkerhet samt tillsyn inom elförsörjningen enligt säkerhetsskyddslagen. Målet är att Sverige ska ha cirka 1 000 inskrivna civilpliktiga inom elförsörjningen vid utgången av 2028. Det innebär en viktig förstärkning av den personella förmågan under höjd beredskap.

Parallellt med nätutbyggnaden prioriteras effektiv förvaltning av befintliga anläggningar. Ett genomgående livscykelperspektiv minimerar avbrott och optimerar driften. Digitalisering och automation förbättrar kontroll och övervakning, där strategisk datahantering och AI möjliggör smartare beslutsstöd.

2 Uppdrag och verksamhet

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk. Uppdraget bestäms av regeringen genom förordning (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät och med årliga regleringsbrev.

Huvuduppdraget är att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem. Verket är även systemansvarig myndighet, elberedskapsmyndighet samt beredskapsmyndighet. Svenska kraftnät svarar för totalförsvarsplanering och krisberedskap inom sitt verksamhetsområde inför, under och efter en samhällsstörning och höjd beredskap. Därtill är Svenska kraftnät tillsynsmyndighet för säkerhetsskydd och tillsynsvägledande myndighet i frågor om dammsäkerhet. Affärsverket ska också främja konkurrensen på elmarknaden, forskning, utveckling och demonstration av ny teknik.

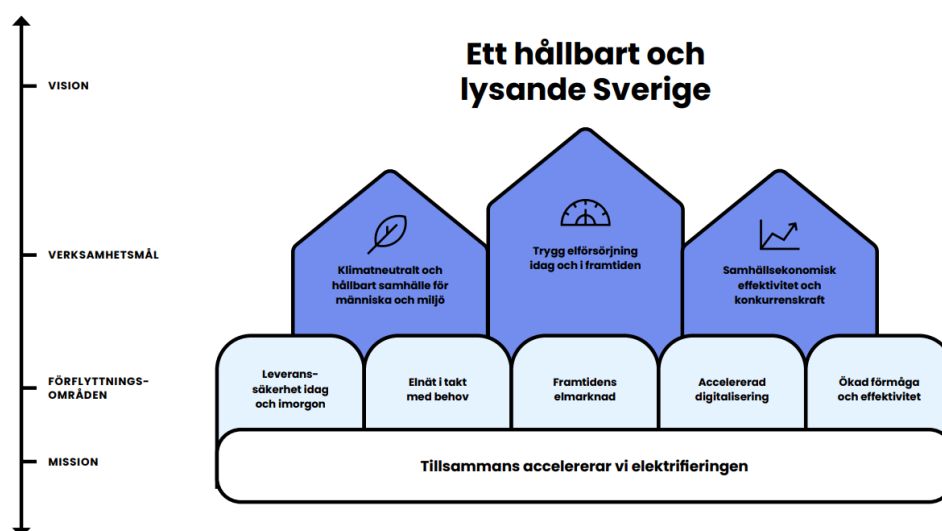
Det ingår även i uppdraget att verka för att de energipolitiska mål som riksdagen har godkänt uppnås. Detta gör verket bland annat genom att skapa möjligheter för att bygga ut fossilfri elproduktion och att nya användningsområden för el tas tillvara i omställningen av elsystemet.

För mer information om Svenska kraftnäts uppdrag och verksamhet – se www.svk.se

3 Mål och strategi

Svenska kraftnäts styrelse har beslutat verkets strategi för de kommande åren fram till 2030. Strategin uttrycker hur vi tar oss an vårt uppdrag enligt instruktion och utifrån de energi- och klimatpolitiska målen. Våra tre verksamhetsmål avspeglar de grundläggande principerna i dessa mål - försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet.

Planeringen av det svenska elsystemet utgår därutöver från planeringsmålet om 300 TWh år 2045 samt leveranssäkerhetsmålet och anpassas för att möta ett växande elbehov på kort, medellång och lång sikt.

Figur 1. Svenska kraftnäts strategi

Inom vissa områden ser vi behov av särskilt utvecklingsfokus. De uttrycks i våra förflyttningsområden. Förflyttningarna utgör grunden för Svenska kraftnäts strategi och den strategiska riktningen mot 2030. De ska hjälpa alla verkets medarbetare, aktörer och intressenter att förstå verkets prioriteringar och vad som krävs för att klara uppdraget.

Förflyttningsområdena är kopplade till Svenska kraftnäts uppdrag och det externa perspektivet av verkets verksamhet, såväl som till det interna organisatoriska perspektivet.

Nedanför redogörs vad verket planerar att göra de kommande tre åren.

3.1 Leveranssäkerhet idag och imorgon

Utveckla vår leveransförmåga i samtliga drifttillstånd – från normaldrift till återuppbyggnad

För att upprätthålla en god leveranssäkerhet både idag och imorgon ska verket säkerställa nödvändiga förmågor och tillgodose krav på dimensionering för att möta framtida kraftsystemscenarion. Detta är en förutsättning för att hantera de skilda drifttillstånden och säkra att systemet befinner sig i normaltillstånd i så stor utsträckning som möjligt.

En viktig del i att säkerställa hög leveranssäkerhet är att Svenska kraftnät har en aktuell bild av systemets behov. Arbetet med att tydliggöra kraftsystemets framtida behov av förmågor kommer att fortsätta under 2025. Tydligare planeringskriterier för hur nätet ska utvecklas och utvecklade verktyg för att hantera nya typer av produktions- och förbrukningsanläggningar tas fram. Svenska kraftnät kommer också att fortsätta arbetet med kravställning vid anslutning av elproduktion och elförbrukning. En utvecklad kravställning behövs för att säkerställa att elsystemet även med nya typer av anslutna anläggningar kan drivas driftsäkert, och att fler aktörer kan bidra till ett driftsäkert elsystem.

Nyttja nya möjligheter och stärka vår samverkan i Sverige, Norden och Europa för att tillsammans skapa framtidens energisystem

För att skapa de bästa förutsättningarna för det svenska elsystemet och stärka vår samverkan i Sverige och övriga Europa ska Svenska kraftnät ha en ledande roll i den nationella planeringen av elsystemet och dess sektorsintegration. Detta innebär bland annat att synliggöra var produktion, flexibilitetsresurser och förbrukning bör anslutas. Det europeiska samarbetet ska utvecklas för att säkerställa att Sveriges intressen prioriteras och tillgodoses.

Förstärka vår och elförsörjningens civila beredskap och säkerhetsskydd

Den ökade hotbilden mot Sverige och elförsörjningen ställer krav på ett mer robust och välanpassat kraftsystem. För att kunna hantera samhällsstörningar, attacker och ytterst krig måste systemet både dimensioneras och utvecklas. Med hänsyn till verksamhetens höga säkerhetskrav ska Svenska kraftnät ha en medveten och balanserad riskhantering. Samtidigt behövs rätt IT- och mätförmåga för att tillgodose verksamhetens behov av det datadrivna kraftsystemet.

Svenska kraftnät har en viktig uppgift i att trygga infrastrukturen och verksamheten i övrigt genom att säkerställa rätt nivå av skydd, robusthet och förmåga till återställning. Detta kräver en god förmåga att analysera olika typer av risker och hot, inklusive cyber- och klimathot, för att kunna fatta medvetna beslut när kraftsystemet planeras, utvecklas och förvaltas.

Säkerställa anläggningar med hög tillgänglighet genom effektiv förvaltning

I takt med att nya anläggningar byggs och driftsätts, i allt högre tempo, är det nödvändigt att säkerställa hög tillgänglighet och effektiv förvaltning. Därför ska Svenska kraftnät ha ett ökat livscykelperspektiv för att optimera värdet av stationer, ledningar och kablar. Nya arbetsmetoder behöver identifieras och utvecklas, både internt och externt, i alla anläggningens faser för att möjliggöra kortare och färre avbrott. Verket ämnar också utforma anläggningar för att minimera planerade och oplanerade avbrott genom standardiserade konstruktioner och samtidigt etablera en väl integrerad projekt- och avbrottsplanering.

3.2 Elnät i takt med behov

Leda och samordna aktörer för att möta behoven genom snabb och effektiv utbyggnad av transmissionsnätet

Svenska kraftnät kommer fortsätta arbetet med att utveckla en nätutvecklingsplan i samarbete med elmarknadens aktörer för att tydliggöra anläggningsinvesteringar. Som komplement till den tioåriga planen ska långsiktiga målnät och kapacitetstrappor per region vidareutvecklas samt synergier mellan energibärare identifieras.

Målnäten och de regionala planerna kommer användas för att visa behov av flexibilitetsresurser, samt var förbrukningscentra och produktion lämpligast lokaliseras. Det skapar bättre planeringsförutsättningar för aktörer i elförsörjningen, näringsliv och regional utveckling och för snabbare anslutningsprocesser. Under planeringsperioden ska verket presentera ett nationellt målnät med koppling till kapacitetstrappor per region.

Dialogen med lokala aktörer, till exempel kommuner, länsstyrelser, regioner och regionala nätägare ska stärkas.

Det strategiska samarbetet med Energimarknadsinspektionen att korta den externa ledtiden kommer att fortsätta med det gemensamma målet att kapa tiderna substantiellt.

Anslutningsprocessen kommer fortsätta utvecklas för ökad transparens och effektivitet. Anslutande part ska tidigt få information och vägledning om steg och krav i anslutningsprocessen. Uppföljning av ansökningstider och leveranser ska säkerställa att planerna genomförs i tid.

Nyttja standardisering, teknisk utveckling och proaktivt miljöarbete för effektiv, hållbar utbyggnad och bättre nyttjande av nätet

Verket kommer att vidareutveckla arbetet med teknikval för att tydliggöra riktningen för de prioriteringar och beslut som berör den tekniska utvecklingen av stamnätet. Ny teknik ska utvecklas och användas för att få en effektivare verktygslåda för att lösa kapacitetsrelaterade problem och öka nyttjandet av nätet. Teknikvalen ska skapa förutsättningar för effektivisering vid utbyggnad och underhåll av stamnätet och präglas av hänsyn till genomförandetid, innovation, standardisering, anläggningens livscykel och krav på miljöanpassning.

Ett proaktivt hållbarhetsarbete möjliggör minskad negativ klimatpåverkan i relation till utbyggnadstakten och ökar förutsättningarna att bibehålla den biologiska mångfalden vid markintrång och miljöanpassade anläggningar. Verket utvecklar arbetet med fokus på ständiga förbättringar, risker och möjligheter, etablerade metoder samt där det finns synergier med andra prioriterade målsättningar. Effekter av hållbarhetsarbetet ska, där det är värdeskapande, kunna jämföras med branschen.

Utveckla affärsupplägg och partnerskap för att öka förmågan i leveranskedjan

Svenska kraftnät arbetar med att etablera en tillförlitlig och motståndskraftig försörjningskedja. Verket kommer fortsätta utveckla genomförandeförmågan i alla delar av värdekedjan genom ökad kunskap, dialog och transparens med verkets samarbetspartners, med syfte att möjliggöra uppbyggnad av kompetens och kapacitet i leverantörskedjor. Svenska kraftnät ska också fortsätta det systematiska arbetet med att utveckla och implementera nya affärsupplägg, i nära dialog med marknaden. Genom nära samarbete med leverantörerna ska Svenska kraftnät säkerställa leveranser i tid till projekt och förvaltning, och samtidigt verka för sund konkurrens samt seriösa och ansvarstagande leverantörer.

3.3 Framtidens elmarknad

Utveckla marknadsdesign för ett optimalt användande av kraftsystemets resurser

För att elmarknaden ska kunna realisera maximal välfärdsnytta behöver överföringssystemet användas optimalt och prissignalerna reflektera de tekniska förmågorna och begränsningarna i nätet på ett adekvat sätt. I syfte att öka handelskapaciteterna ska Svenska kraftnät fullfölja införandet av den flödesbaserade kapacitetsberäkningsmetoden till att omfatta alla handelstidsfönster, se över mothandelsprocessen och tillämpa andra åtgärder för att öka överföringskapaciteten. Svenska kraftnät ska säkerställa en effektiv flaskhalshantering genom att föreslå en ändamålsenlig elområdesindelning.

Utöver att göra det möjligt att tilldela marknaden maximalt med handelskapacitet ska Svenska kraftnät ge incitament till ett effektivt nätnyttjande och möjliggöra anslutningar. I detta syfte ska verket reformera tariffstrukturen, införa villkorade avtal och undersöka möjligheter till snabbare anslutningar genom så kallade kapacitetsåtgärder. Arbetet kring kapacitetsåtgärd och villkorade avtal ska inledningsvis genomföras som pilotprojekt för att undersöka ändamålsenligheten.

Stärka långsiktiga investeringssignaler för tillräcklighet och flexibilitet

En utmaning för elmarknaden kommande decennier är hur investeringar i produktion och flexibilitet kan realiseras för att möta det förutspådda ökade elbehovet i ett elsystem med fortsatt hög leveranssäkerhet. Svenska kraftnät ser att det är osäkert om dagens marknadsdesign förmår ge den långsiktighet som krävs för samhällsekonomiskt effektiva investeringar. För att identifiera om elmarknadens utformning behöver reformeras ska Svenska kraftnät vidareutveckla analysförmåga kopplat till framtidsscenarier, bland annat i form av tillräcklighetsanalyser. Särskilt fokus läggs på behov och användning av flexibilitet för olika ändamål. Svenska kraftnät ska arbeta proaktivt med att identifiera och ge förslag på hur elmarknadens utformning kan utvecklas för att ge förutsättningar för effektiva investeringar. För mer information om kapacitetsmekanism, se tidigare inlevererade regeringsuppdrag.

Framtidens kapacitetsmekanism för att säkerställa resurstillräcklighet på elmarknaden.

Elmarknadsutredningen - Sou.gov.se Svk 2024/1717.

Skapa nya incitament för systemförmågor som krävs i ett mer volatilt energisystem

För att upprätthålla ett fortsatt stabilt och pålitligt elsystem ska Svenska kraftnät säkerställa att de förmågor som krävs finns tillgängliga för systemdriften. Vidare ska Svenska kraftnät identifiera och tillämpa effektiva verktyg för att säkerställa förmågor för nöddrift och återuppbyggnadsförmåga. Ett led i detta arbete är att se över hur förmågor för ö-drift och återuppbyggnad ska finansieras.

Balansmarknaderna behöver vidareutvecklas för att på ett effektivt sätt möta ett mer volatilt elsystem. För att öka möjligheterna för aktörer att handla sig i balans och för Svenska kraftnät att balansera systemet ska 15 minuters handelsperiod införas. Integration av balansmarknaderna i Norden och EU ger förutsättningar för ett effektivare resursutnyttjande. Svenska kraftnät ska ansluta till de europeiska plattformarna MARI och PICASSO för balanseringen i syfte att öka effektiviteten hos balansmarknaderna. För att ge marknadsaktörer bättre förutsättningar att besluta om satsningar och investeringar behöver kommunikationen om framtida behov av olika balanseringsprodukter utvecklas.

3.4 Accelererad digitalisering

Digitaliseringen av samhället och specifikt energisektorn fortsätter. I en allt snabbare och mer komplex värld skapar den ökande digitaliseringen nya möjligheter till välgrundade, datadrivna beslut och effektiva processer. En ökad digitalisering och automatisering är dessutom avgörande för att säkerställa leveranssäkerheten i ett energisystem med allt mindre marginaler. I takt med att fler uppgifter och arbetsmoment automatiseras ökar kraven på korrekt, tillgänglig och kvalitetssäkrad data.

Skapa robusthet och integration för att öka elsystemets förmåga genom digitalisering och automation

Svenska kraftnät behöver robusta och moderna IT- /OT-förmågor¹ som möter framtidens elsystem och den ökade hotbilden. Verkets tekniska lösningar, processer och resurser ska vara dimensionerade för att möta morgondagens behov och säkerställa att både kärn- och stödverksamheter

¹ IT omfattar system och teknologier som används för att hantera, lagra, bearbeta och överföra data och information i digital form. OT omfattar system och teknologier som används för att övervaka och styra fysiska processer, maskiner och industriella tillgångar.

fungerar effektivt. Svenska kraftnät ska använda moderna system och plattformar som möjliggör både proaktiv och reaktiv förmåga för att upprätthålla driftsäkerhet.

En central del i detta är att öka digitaliseringen och automatiseringen i kontrollrummet, vilket stärker förmågan att styra och övervaka kraftsystemet. Genom effektiva och automatiserade processer ska Svenska kraftnät leverera snabbare resultat och samtidigt skapa en bättre arbetsmiljö. Dessutom ska verket digitalisera stationer för att kunna göra tillförlitliga statusbedömningar, optimera tillgänglig kapacitet och använda moderna, standardiserade kommunikationssystem.

Säkra pålitlig och lättillgänglig data för att stödja beslutsfattande och skapa nya möjligheter för oss och andra

Data utgör en strategisk resurs och ska användas för att fatta datadrivna beslut som skapar värde för både verksamheten och externa parter. Genom en tydlig strategi för data- och informationsstyrning ska Svenska kraftnät säkerställa en sammanhållen ledning och styrning av all datahantering.

Verket strävar efter att data ska vara korrekt, lättillgänglig och användbar för dem som behöver den, både internt och externt. Effektiva beslutsstöd skapas med hjälp av AI och automation för att hantera processer som kräver snabba insatser och korta reaktionstider.

Utveckla vår förmåga inom digitalisering och nyttjande av modern digital teknik för att effektivisera processer och arbetssätt

Svenska kraftnät arbetar kontinuerligt med att utveckla en flexibel och digital arbetsmiljö. Arbetsmiljön ska möta medarbetarnas ökande krav och förväntningar på en modern, säker och användarvänlig arbetsplats. Verket ska öka effektiviteten och stärka både det interna och externa samarbetet genom att använda ändamålsenliga digitala stöd och samarbetsverktyg. Arbetsplatsen ska upplevas som attraktiv, tidsenlig, effektiv och funktionell.

För att stärka förmågan inom digitalisering ska Svenska kraftnät bedriva innovation på ett strukturerat sätt. Kompetens inom områden som AI och automatisering utvecklas och tydliga processer, metoder och tekniska förutsättningar, exempelvis innovationslabb, etableras.

Behovet av IT-system inom Svenska kraftnät växer i takt med att verksamheten breddas och anpassas till framtidens elmarknad, energiomställningen och digitaliseringen. När verksamhetens krav och funktioner blir mer komplexa ökar behovet av skräddarsydda och egenutvecklade system.

Svenska kraftnät ska använda etablerade metoder som anpassas efter behoven i verksamhetsområdena. Den övergripande arkitekturstyrningen tillsammans med en strategisk arkitekturfunktion nära verksamheten bidrar till en strukturerad och flexibel IT-utveckling.

Svenska kraftnät ska vid behov använda färdiga molntjänster för att effektivisera verksamheten där det är lämpligt. Verket prioriterar systemlandskapet och IT-utvecklingsförmågan för att möta dagens och morgondagens krav.

3.5 Ökad förmåga och effektivitet

Öka vår genomförandeförmåga och effektivitet för att möta framtidens utmaningar

För att möta de allt snabbare samhällsförändringarna behöver Svenska kraftnät öka effektivitet och genomförandeförmåga. Verkets styrning ska utvecklas och viktiga flöden och processer effektiviseras. Verket strävar också efter en starkare leveranskultur.

Utveckla vår kompetensförsörjning för att klara tillväxten

För att säkerställa rätt kompetens och klara tillväxtresan ska Svenska kraftnät fortsätta att utveckla kompetensförsörjningen. Verket ska implementera en effektiv och framtidssäkrad kompetensplanering där resurs- och kompetensplaneringsprocessen är en naturlig del i årshjulet. Svenska kraftnät ska arbeta systematiskt och gemensamt över divisionsgränserna för att säkra den kompetens som krävs för att klara uppdraget.

Värna en hållbar och säker arbetsmiljö för oss och våra samarbetspartners

Svenska kraftnäts arbetsplats ska vara hållbar och möjliggöra en god balans mellan arbetsliv och fritid för alla verkets medarbetare. Verket ska även fortsätta värna säkerhets- och arbetsmiljöarbetet med målet att skapa en arbetsplats som är fysiskt, psykiskt och socialt sund för alla. Nollvisionen mot olyckor är och ska förbli en ledstjärna.

4 Investeringar

4.1 Drivkrafter för investeringar

Svenska kraftnät utvecklar det nationella transmissionsnätet för att möta olika behov så effektivt som möjligt. Verkets nätinvesteringar är grupperade utifrån deras huvudsakliga drivkraft, även om många investeringar möter flera behov. Drivkrafterna klassificeras som anslutning, marknadsintegration, systemförstärkning och reinvestering. Därutöver tillkommer verksamhetsprojekt.

Anslutning

I denna kategori ingår nätåtgärder kopplade till externa ansökningar om anslutning av ny eller ökad befintlig förbrukning eller produktion. Verket har anslutningsplikt enligt ellagen och anslutningsinvesteringar belastar anslutande part. Att elbehovet i Sverige väntas öka kraftigt under de kommande åren styrks av den stora mängd anslutningsansökningar som kommer till Svenska kraftnät. Om alla förfrågningar blir verklighet väntas det totala effektbehovet kraftigt överstiga vad som konsumeras i dag i vissa delar av landet.

Marknadsintegration

Denna kategori av nätinvesteringar syftar till att öka eller bibehålla handelskapaciteten inom Sverige samt mellan Sverige och våra grannländer. Åtgärderna möjliggör ökad överföring från överskotts-områden till underskottsområden, vilket bidrar till ökad leveranssäkerhet och ett mer effektivt utnyttjande av transmissionsnätet och produktionsresurser.

Systemförstärkning

Här samlas i huvudsak åtgärder för att öka kapaciteten inom ett område. Det kan till exempel handla om att öka överföringen från ett område där flera större produktionsanläggningar ansluts, exempelvis vindkraft, eller att öka uttagen i storstadsområdena eller vid större industrietableringar. I kategorin ingår även de åtgärder som har en stabiliserande påverkan på nätet.

Reinvestering

Delar av transmissionsnätet uppnår snart sin tekniska livslängd. Det innebär att reinvesteringsbehovet är stort. För att Sverige ska fortsätta ha ett person- och driftsäkert transmissionsnät och kunna överföra den mängd el som samhället önskar behöver ett stort antal ledningar och stationer förnyas innan de når sin tekniska livslängd.

Verksamhetsprojekt

I denna kategori ingår framför allt utvecklingen av digitala och automatiserade lösningar för hantering av anläggningar och kraftsystemet, men även investeringar i fastigheter och andra administrativa stödsystem. Ökad digitalisering och automatisering är avgörande för att säkerställa leveranssäkerheten i ett energi- och kraftsystem med mindre marginaler och högre komplexitet. Verksamheten kommer successivt automatiseras genom nya IT-verktyg för att upprätthålla systemstabilitet, styrning och övervakning av kraftsystemet och verkets anläggningar, men också för att öka effektiviteten i verksamheten.

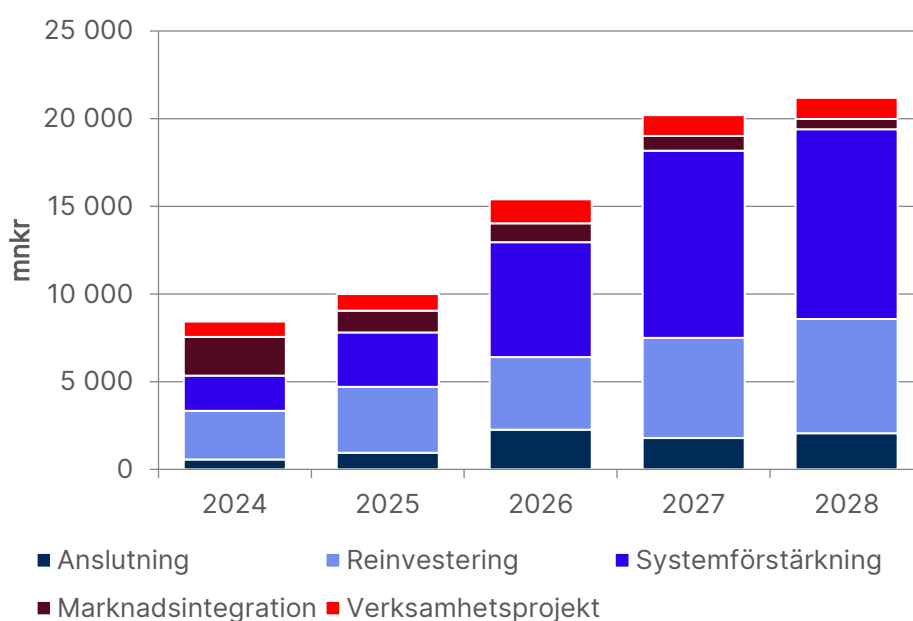
4.2 Planerade investeringar till och med 2028

Planerade investeringsutgifter i koncernen under perioden 2026–2028 uppgår totalt till 56 800 mnkr. Investeringsvolymerna ökar kraftigt under perioden och bedöms uppgå till över 20 000 mnkr åren 2027 och 2028.

Ökningen följer verkets långsiktiga plan för att anpassa systemet till en framtida ökad elförbrukning. I volymökningen finns också en stor del reinvesteringar på grund av ett åldrande transmissionsnät. Även de svenska regionala och lokala nätägarna aviserar stora investeringsvolymmer. Investeringsbehovet är inte unikt för Sverige utan hela Europa står inför en kraftig utbyggnad av elnäten. Detta påverkar en begränsad leverantörsmarknad och leder till prisökningar och ökad konkurrens. Sedan den förra planen har prisnivån för stationer, transformatorer samt sjö- och markkabel ökat mycket kraftigt i hela Europa. För att säkra leverantörskapacitet har ett antal ramavtal tecknats för en del av de mer kritiska komponenterna. Ett aktivt arbete pågår för att få transparens i leverantörskedjan för att förutse både kraftiga prisförändringar men även för att i tid identifiera flaskhalsar.

Några av de större investeringar som pågår under perioden 2026–2028 är programmen Storstockholm Väst och Stockholms Ström, åtgärds paket Norrlandskusten, Gotlandsförbindelsen och programmet NordSyd.

Figuren nedan visar den planerade utvecklingen av verkets investeringar utifrån deras huvudsakliga drivkrafter även om många av investeringarna möter flera olika behov. En beskrivning av drivkrafterna finns under avsnitt Drivkrafter för investeringar. Investeringsnivåerna som anges i figuren är bruttosiffror. Eventuella investeringsbidrag från en extern part reducerar inte beloppen.

Figur 2. Investeringsnivåerna 2024–2028 fördelat på huvudsakliga drivkrafter för investeringarna

4.3 Uppföljning av investeringsplan

Avvikelsen mellan denna investeringsplan 2026–2028 och föregående investeringsplan 2025–2027 för åren 2025–2027 redovisas nedan.

Uppföljning av investeringsplan mnkr	Verksamhetsplan 2026–2028			Verksamhetsplan 2025–2027			Avvikelse mellan planerna		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Anslutning	529	1 725	1 175	708	1 143	1 722	-179	582	-547
Marknadsintegration	1 281	1 223	834	1 765	921	1 343	-484	302	-509
Systemförstärkning	2 809	5 022	9 053	2 720	5 115	7 862	89	-93	1 191
Övriga investeringar	938	1 309	1 259	1 021	1 225	1 196	-83	84	63
Summa anskaffning och utveckling av nya investeringar	5 557	9 279	12 321	6 214	8 404	12 123	-657	875	198
Reinvestering	4 412	6 105	7 856	4 161	5 713	6 964	251	392	892
Reinvestering dotterbolag	31	16	23	25	33	13	6	-17	10
Summa vidmakthållande av befintliga investeringar	4 443	6 121	7 879	4 186	5 746	6 977	257	375	902
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	10 000	15 400	20 200	10 400	14 150	19 100	-400	1 250	1 100

Tabell 1. Avvikelsen mellan investeringsplan 2026–2028 jämfört med föregående investeringsplan 2025–2027 för åren 2025–2027

Prognosen för åren 2025–2027 i denna investeringsplan är 45 600 mnkr, medan motsvarande prognos i föregående plan var 43 650 mnkr, vilket innebär en ökning om 1 950 mnkr.

Nedan presenteras de projekt som har en total avvikelse på över 200 mnkr för perioden 2025–2027, fördelade per drivkraft.

Anslutning

Prognosen för drivkraft anslutning är 144 mnkr lägre än i föregående plan.

Östersundspaketet (-390 mnkr): På grund av mer komplexa systemstudier har starten för projektering och byggnation försenats.

Hallsberg-Timmersdala, ny 400 kV-ledning (-210 mnkr): Projektet har bytt drivkraft till reinvestering på grund av förändring i klassificering av projektet.

Marknadsintegration

Prognosen för drivkraft marknadsintegration är 691 mnkr lägre än i föregående plan.

Hansa PowerBridge (-1 050 mnkr): Projektet har utgått från planen då regeringen beslutat att inte tilldela koncession.

Aurora Line (+630 mnkr): Projektet ligger tidigare i planeringen än föregående plan tack vare kortade ledtider.

Ekhyddan–Nybro–Hemsjö (-310 mnkr): Sträckan Nybro–Hemsjö återförvisades av regeringen till Energimarknadsinspektionen vilket lett till förseningar.

Systemförstärkning

Prognosen för drivkraft systemförstärkning är en ökning med 1 187 mnkr jämfört med föregående plan.

Gotlandsförbindelsen (+1 270 mnkr): Projektets kostnader ökar främst beroende på kraftigt ökade kostnader för kabel om cirka 70 procent mot tidigare plan. En längre sträckning påverkar också. Ledtiderna är också avsevärt kortare i nuvarande plan än den tidigare.

Storstockholm Väst (+1 050 mnkr): Projekten som ingår i Storstockholm Väst har haft kraftiga kostnadsökningar på grund av svårigheter med framkomlighet och brist på markutrymme. Det har medfört kraftigt ökade kostnader för kabel och ökade kostnader för lösningar med gasisolerade ställverk som har lägre markanspråk än traditionella luftisolerade ställverk. EU:s gasdirektiv, som förbjuder SF6-gaser från 2032, är ytterligare en bidragande orsak till kostnadsökningen.

Åtgärdspaket Norrlandskusten (-705 mnkr): Planeringsläget är dynamiskt kopplat till utvecklingen av den gröna omställningen i Norrland. Det har lett till att systemutredningarna dragit ut på tiden och orsakat förseningar.

Isovaara, förnyelse och utökning av seriekompensering (+510 mnkr): Projektet var upptaget som ett projekt under 400 mnkr i förra planen, men i samband med upphandling av ramavtal för seriekompensationsanläggningar har kostnadsuppskattningen gått över gränsen om 400 mnkr.

Hallsberg dynamisk shuntkompensering (-450 mnkr): Teknikvalet är ändrat från roterande synkronkompensator till statisk synkronkompensator (STATCOM). Det är en bättre lösning ur ett förvaltningsperspektiv men den ytterligare utredningen har försenat upphandlingen.

Skogssäter–Ingelkärr, ny 400 kV-ledning (-385 mnkr): Ledningarna bidrar till att öka kapaciteten till Västsverige och tidplanen har hög prioritet, men framkomligheten är utmanande med många motstående intressen, vilket lett till förseningar.

Övriga nyinvesteringar

Prognosen för drivkraft övriga nyinvesteringar är 65 mnkr högre än i föregående plan.

Lokalplan (-630 mnkr): Den planerade flytten till ett nytt huvudkontor har senarelagts, vilket innebär att prognosen förskjuts i tiden till åren efter 2027.

Reinvestering

Prognosen för drivkraft reinvestering är en ökning med 1 535 mnkr jämfört med föregående plan.

NordSyd (+1 720 mnkr): Minskade ledtider har lett till en ökad investeringstakt i de ingående projekten i NordSyd. Ledtiderna har kortats genom innovation i sättet att upphandla, nära samarbete med Energimarknadsinspektionen och en aktiv dialog med markägare. Under planeringshorisonten kommer minst två stora upphandlingar ske med strategisk partnering som avtalsform.

Civil beredskap för ledningar och stationer (-415 mnkr): Bättre analyser av de behov som finns har lett till en ny prognos. Dock pågår fortfarande design för att bygga ett beredskapskoncept som stödjer såväl utbyggnationen som driftsäkerheten inom alla drifttillstånd inklusive krig, vilket gör att osäkerheten i kostnadsuppskattningen är stor.

Kilforsen stationsförnyelse (+400 mnkr): Under 2024 har projektet upphandlat en entreprenör till betydligt högre kostnad än planerat på grund av en svår leverantörsmarknad.

Byggnation minidatacenter på flera stationer (+335 mnkr): Projektet var upptaget som ett projekt under 400 mnkr i förra planen men med ny kostnadsuppskattning överskrider projektet gränsen om 400 mnkr.

Bäsna stationsförnyelse (-265 mnkr): Projektet är fördröjt av prioriteringsskäl.

4.4 Investeringar över 400 mnkr för godkännande

Enligt regleringsbrevet ska nya investeringar vars beräknade totalvärde överstiger 400 mnkr underställas regeringens prövning. Nedan redovisas investeringar med en beräknad utgift över 400 mnkr som inte varit med i tidigare verksamhetsplaner.

I bilaga 1, Förslag till investeringsplan, redovisas samtliga investeringar med en beräknad utgift över 400 mnkr som pågår eller planeras starta under perioden 2026–2028. I investeringsplanen ingår även investeringar under 400 mnkr, men de redovisas inte per projekt. En investering kan bestå av flera ingående projekt med olika drivkrafter men sorteras här utifrån den drivkraft som utgör högst totalbelopp.

I förslaget till investeringsplan ingår några projekt som har en beräknad utgift under 400 mnkr, men som har hög osäkerhet i kalkylen och därför är inkluderade i planen med ett belopp om 400 mnkr. I besluten för investering av ledningsprojekt ingår också tillhörande stationsåtgärder.

Uddebo, anslutning av ny 400/130 kV-transformator (Anslutning)

Projektet syftar till att öka redundansen i underliggande nät och tillgodose det ökade kapacitetsbehovet av både inmatning och uttagseffekt i denna del av Västra Götalands län. Stationen är idag en påsticksstation, den uppfyller inte gällande tekniska riktlinjer och har ett kommande

reinvesteringsbehov. Den nya stationen uppfyller Svenska kraftnäts tekniska riktlinjer, dubbelbrytarställverk, samt tillgodoser ny last och tillkommande inmatning i området kring Uddebo. Investeringen beräknas uppgå till 400 mnkr.

Pålkem, ny 400 kV-station för anslutning av vindkraft (Anslutning)

Projektet syftar till att bygga en station för att ansluta Hällbergets vindkraftpark i Överkalix kommun till transmissionsnätet. Stationen möjliggör anslutning av 400 MW ny vindkraftsproduktion i elområde SE1, motsvarande cirka 1,2 TWh årlig elproduktion. Åtgärden bidrar därmed också till att möta det ökande elbehovet för elektrifiering av befintlig och ny industri i Norrbottens län. Investeringen beräknas uppgå till 530 mnkr.

Bandsjö, ny 400 kV-station (Anslutning)

Projektet syftar till att utvidga transformatorstationen Bandsjö strax utanför Timrå i Västernorrlands län. I detta område väntas en fyrdubbling av elbehovet fram till år 2035 på grund av de många industrietableringar som planeras. Den nya stationen är en nödvändig förutsättning, bland annat för att strömförsörja det planerade bioraffinaderiet i Östrand, ett projekt som bedrivs av SCA i samarbete med St1. Investeringen beräknas uppgå till 480 mnkr.

Nucelerate west, ny kärnkraft i Ringhals (Anslutning)

Anslutningsärendet berör ny kärnkraftsproduktion i samma område som det befintliga Ringhalsområdet. Befintliga 400 kV-ledningar kan användas för delar av den ansökta effekten. Utbyggnaden av den befintliga stationen samt anslutningsledningar till en ny station på området behöver genomföras. Anslutningen skapar viktiga förutsättningar för ny uttagslast i Västra Götalandsregionen. Investeringen beräknas uppgå till 530 mnkr.

Gällivare Öst, ny 400 kV-station (Anslutning)

Projektet syftar till att etablera en ny 400 kV-station öster om Gällivare tätort. Stationen kommer att utgöra en central knutpunkt i det nya transmissionsnät som växer fram norr om Luleälven i riktning mot Gällivare och Kiruna. Utvidgningen av transmissionsnätet norrut i Norrbottens län i riktning mot Malmfälten syftar till att möjliggöra LKAB:s omställning till fossilfri gruvdrift och järnmalmsförädling. Gällivare Öst kan också komma att användas som kopplingspunkt för nya ledningar mellan elområdena SE1 och Finland. Investeringen beräknas uppgå till 730 mnkr.

Stadsforsen, förnyelse av 220 kV-station (Systemförstärkning)

Projektet omfattar en förnyelse av stationen Stadsforsen i Ragunda kommun. Anläggningen är en viktig knutpunkt i transmissionsnätet vid Indalsälven och ansluter också ett stort vattenkraftverk. Den befintliga stationen uppnår inom kort sin tekniska livslängd och en förnyelse är nödvändig för att säkerställa person- och driftsäkerhet samt stationens funktion i kraftsystemet. Investeringen beräknas uppgå till 400 mnkr.

Hedenlunda–Glan, ledningsförnyelse (Systemförstärkning)

Projektet syftar till att tidigarelägga reinvestering av 400 kV-ledningen mellan Hedenlunda och Glan. Denna är en del av ett större paket i Södermanlands län med omnejd. Förnyelsen bygger bort befintlig flaskhals inom elområde SE3 samt möjliggör ökade effektuttag på södra Sveriges östkust. Investeringen beräknas uppgå till 820 mnkr.

Isovaara, förnyelse och utökning av seriekompensering på 400 kV-ledningen Letsi–Petäjäskoski (Systemförstärkning)

Projektet syftar till att bygga två nya seriekompenseringsstationer på 400 kV-ledningen. Dessa utgör en del av överföringskapaciteten mellan elområdena SE1 och Finland. De två nya seriekompenseringsstationerna ersätter en befintlig seriekondensatoranläggning i Isovaara, som inte bedömts vara tekniskt kompatibel med den nya produktionsanslutningen i närliggande Pålkem. Åtgärderna säkerställer således att anslutningen i Pålkem kan göras med bibehållen driftsäkerhet och överföringskapacitet mellan elområdena. Investeringen beräknas uppgå till 1 200 mnkr.

Lindbacka, 400 kV stationsförnyelse (Reinvestering)

Transformatorstationen Lindbacka är belägen i Örebro kommun. Stationen närmar sig sin tekniska livslängd. Den behöver förnyas för att säkerställa fortsatt hög person- och driftsäkerhet i anläggningen och funktion i transmissionsnätet. Nyttan med stationsförnyelsen på kort sikt är att minska risken för fel och haverier och på längre sikt att bibehålla stationens viktiga funktion i transmissionsnätet. Investeringen beräknas uppgå till 400 mnkr.

DTN stationsimplementering (Reinvestering)

Drifttelenätet (DTN) är en nödvändig förutsättning för att möjliggöra styrning och övervakning av det svenska transmissionsnätet. Utrustningen för synkron digital hierarki (SDH), som för närvarande används i samtliga stationer runt om i Sverige, kommer fasas ut och

reservdelar kommer saknas efter 1 december 2026. Därför behöver Svenska kraftnät ta fram en annan lösning och implementera denna i samtliga stationer och vissa teknikbodar. Framtagning av teknisk lösning pågår vilket gör det svårt att bedöma kostnaderna. Investeringen beräknas uppgå till 400 mnkr.

Byggnation av minidatacenter på flera stationer (Reinvestering)

Den ökade digitaliseringen och ökade krav på information från Svenska kraftnäts anläggningar gör att systemen ofta blir både mer utrymmes- och effektkrävande. Manöverhusen på transmissionsnätsstationerna är inte designade för att möta dessa krav vilket innebär att verket inte kan installera ny utrustning utan att äventyra driftsäkerheten. Projektets syfte är att skapa förutsättningar för digitaliseringen men också öka robustheten i anläggningarna genom byggnation av modulära byggnader i majoriteten av stationerna. Byggnaderna ska inrymma delar av den utrustning för datakommunikation som idag är installerad i telerummen. Investeringen beräknas uppgå till 2 000 mnkr.

Information om projektet Aurora Line 2 (ej för godkännande)

Svenska kraftnät tillsammans med Fingrid genomför undersökningar och systemstudier om en ny 400 kV-ledning mellan Sverige och Finland som ska komplettera den befintliga 400 kV-ledningen Aurora Line, som tas i drift under 2025. Aurora Line 2 väntas ge en betydande ökning av överföringskapaciteten mellan Sverige och Finland, och bidrar till att möta kommande behov av el i främst norra Sverige. En grov uppskattning av den totala kostnaden för projektet för Sverige och Finland tillsammans är cirka 270 miljoner euro. Projektet är registrerat som ett Project of Common Interest (PCI), vilket gör det möjligt att söka EU-medel. Slutrapport av förstudien väntas bli klar 2025.

5 Anslagsfinansierad verksamhet

Nedan redovisas Svenska kraftnäts verksamhetsplan och budgetunderlag för uppdragen som elberedskapsmyndighet, tillsynsvägledande och främjande myndighet i dammsäkerhetsfrågor, aktivering av civilplikt samt tillsynsmyndighet enligt säkerhetsskyddslagen.

Svenska kraftnät föreslår finansiering för uppdragen enligt ramanslag 1:11 Elberedskap för åren 2026–2028 enligt tabellerna i avsnitten nedan.

5.1 Budgetunderlag 2026–2028 för ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 1

I tabell 2 framgår behoven för arbetet med elberedskap, civilplikt och dammsäkerhet.

Tkr	2026	2027	2028
Beräknat anslag 1:11 tilldelat ap. 1	705 000	710 000	710 000
Förslag till anslag	700 500	805 500	805 500
Resursförstärkning ap. 1*	-4 500	95 500	95 500
Summa 1:11 förslag ap. 1	700 500	805 500	805 500

Tabell 2. Förslag till finansiering 2026–2028 ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 1 (tkr). *Inkluderar en omfördelning om 4 500 tkr i anslag per år till anslagspost 3 (ap.3)

Ökade förvaltningskostnader

Det ökade behovet av beredskapsåtgärder samt effektiv uppföljning och tillsyn av fattade beslut medför behov av ökade förvaltningskostnader för anslaget. Samtidigt ökar antalet anmälningar om förändringar enligt elberedskapslagen, vilket också innebär utökad förvaltning. Den del av anslaget (ap.1) som får användas för att täcka förvaltningsutgifter behöver därför utökas

Elberedskap med fokus på robusthet, reparationsberedskap och ö-drift

Samhällets ökade digitalisering och högre elberoende i kombination med allvarliga hot mot Sveriges säkerhet har ökat behovet av att stärka elförsörjningens motståndskraft. Elförsörjningen ska ha förmåga att stå emot, hantera och återhämta sig från störningar, kriser och krig. Det är viktigt att planera för och vidta åtgärder som stärker elförsörjningens förmåga under fred, i höjd beredskap och krig, med effekt både på kort och lång sikt. Svenska kraftnät har fastslagit en strategi för elberedskapsarbetet som sträcker sig till 2030. I strategin fastslås:

Genom robusthetshöjande åtgärder skapas förutsättningar för elförsörjningen att motstå och hantera olika typer av händelser så att elavbrotten blir färre och kortare. Svenska kraftnät kommer att fortsätta att besluta om robusthetshöjande åtgärder, exempelvis skydd för transformatorer och utbildningar i cybersäkerhet i industriella kontrollsystem för elsektorn. Svenska kraftnäts fortsatta arbete inom reparationsberedskap tillför personella och materiella förstärkningsresurser som stödjer aktörerna med reparationer vid mer omfattande och komplexa störningar. Under perioden kommer särskilda satsningar genomföras för att utöka elförsörjningens tillgång till reparationsmateriel som finns utplacerat regionalt i landet. Svenska kraftnät kommer även införskaffa fler mobila fördelningsstationer.

Svenska kraftnät avser att fortsätta fatta beslut för att skapa lokala och regionala förmågor för ö-drift och främja aktörernas arbete med att skapa ö-drift. Ö-drift innebär ur ett elberedskapsperspektiv att prioriterad verksamhet kan försörjas med el inom avgränsade lokala eller regionala områden om det blir långvariga nätsammanbrott på transmissionsnätet.

Aktivering av civilplikt

Svenska kraftnät har uppdraget att utbilda och krigsplacera 1 000 civilpliktiga kommande år, vilket skapar en avsevärd höjning av förmågan inom elförsörjningen under höjd beredskap och ytterst krig. Målet är att ha utbildat 1 000 personer till och med 2028. Verket förbereder för aktivering av civilplikten inom elförsörjningen enligt plan. Under 2025 påbörjar Svenska kraftnät prövning av individers lämplighet och genomför de första utbildningarna.

Åtgärder och kostnader för att aktivera civilplikt i elförsörjningen redovisades i Svenska kraftnäts svar på regeringsuppdrag KN2023/04096: 1 000 hjältar för ett lysande Sverige – Redovisning av uppdrag om analys av civilplikt inom elförsörjningen, Svenska kraftnäts ärendenummer: 2023/3372.

I tabell 3 framgår behoven för aktivering av civilplikt, som ingår som en del av ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 1.

Tkr	2025	2026	2027	2028
Beräknade kostnader per år	33 650	58 800	63 750	58 800
Varav kostnader för Totalförsvarets plikt- och provningsverk	1 050	3 900	3 950	3 900
Varav kostnader för Försäkringskassan	200	300	300	300

Tabell 3. Beräknade kostnader för att aktivera civilplikt i elförsörjningen per år (tkr)

Stärkta insatser för dammar med otillfredsställande säkerhet och dammar i högsta dammsäkerhetsklass

Svenska kraftnät arbetar för att vidareutveckla dammsäkerheten och beredskapen för dammhaveri för de cirka 450 anläggningar med dammar i dammsäkerhetsklass inom vattenkraften och gruvindustrin. Dammhaveri vid dessa anläggningar skulle få betydande konsekvenser för samhället. Verket stödjer forskning, utvecklingsprojekt och kunskapsförmedling, upprättar föreskrifter och vägledningar samt ger tillsynsvägledning till länsstyrelserna i dammsäkerhetsfrågor. Dessutom följer verket klimatets påverkan på dammsäkerheten och medverkar till utvecklingen av dammhaveriberedskap och hanteringen av höga flöden i reglerade vattendrag.

Under perioden 2026–2028 kommer Svenska kraftnät verka för god efterlevnad av regelverket för dammsäkerhet samt för samordnad och övad dammhaveriberedskap.

Verket ska samverka med länsstyrelserna för effektiv, samordnad och likriktad dammsäkerhetstillsyn. Särskilda insatser riktas mot dammar med otillfredsställande eller otillräckligt känd dammsäkerhet samt dammar i högsta dammsäkerhetsklass (A). Detta omfattar bland annat vägledning, information och utbildning till berörda aktörer.

5.2 Budgetunderlag 2026–2028 för ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 3

I tabell 4 framgår behoven för arbetet med tillsyn inom elförsörjningen enligt säkerhetsskyddslagen.

Tkr	2026	2027	2028
Beräknat anslag 1:11 tilldelat ap. 3	8 000	8 000	8 000
Förslag till anslag ap. 3	8 000	8 000	8 000
Resursförstärkning ap. 3*	4 500	4 500	4 500
Summa 1:11 förslag ap. 3	12 500	12 500	12 500

Tabell 4. Förslag till finansiering 2026–2028 ramanslag 1:11 Elberedskap anslagspost 3 (tkr). * Omfördelning av anslag från anslagspost 1

Svenska kraftnät är tillsynsmyndighet över säkerhetsskyddet inom tillsynsområdena elförsörjning och dammanläggningar i enlighet med säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

Verket kommer under 2026–2028 i första hand bedriva planerad tillsyn inom områdena säkerhetsskyddsanalys, säkerhetsskyddsavtal vid exponering, signalskydd och personalsäkerhet. Verksamhetsutövarnas betydelse för Sveriges säkerhet kommer vara av vikt vid prioriteringarna. Planeringen kommer därutöver i hög grad vara beroende av behovet av händelsestyrda aktiviteter.

Svenska kraftnät kommer behöva satsa på rekrytering och kompetensutveckling. Verket har även identifierat behov av ett nytt systemstöd för registerkontroller då det tidigare inte uppfyller verksamhetens behov och krav. Det nya systemet kommer successivt att öka säkerheten, kvaliteten och effektiviteten.

Anledningen till behovet av utökat anslag är att arbetsuppgifterna som följer av tillsynsuppdraget blir allt fler i takt med att fler verksamhetsutövare anmäler att de bedriver säkerhetskänslig verksamhet samtidigt som de ärenden som handläggs blir alltmer komplexa. Svenska kraftnät behöver därutöver resurser för att kunna omhänderta samrådsärenden och ansökningar om beslut av placering i säkerhetsklass. Utöver planlagda tillsynsaktiviteter kan det uppstå behov av att inleda händelsestörd tillsyn. Juridiska avvägningar och hantering av överklaganden i domstol kräver ytterligare resurser i form av tid och bemanning.

5.3 Beställningsbemyndigande

I tabell 5 framgår Svenska kraftnäts behov av beställningsbemyndigande.

Bemyndigande (tkr)	Utfall 2024	Prognos 2025	Föreslaget 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029-2041
Ingående åtaganden	1 862 139	1 634 178	1 700 000	2 000 000	1 600 000	1 200 000
+ Nya åtaganden	286 803	388 045	700 000			
- Infriade åtaganden	-512 764	-322 223	-400 000	-400 000	-400 000	-1 200 000
<i>Varav infriade åtaganden av utestående åtaganden år 2025</i>	-	-	<i>-400 000</i>	<i>-340 000</i>	<i>-360 000</i>	<i>-600 000</i>
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-2 000					
Utestående åtaganden	1 634 178	1 700 000	2 000 000	1 600 000	1 200 000	0
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	2 000 000	2 000 000	2 000 000			

Tabell 5. Förslag till beställningsbemyndigande ramanslag 1:11 Elberedskap (tkr)

Svenska kraftnät föreslår ett beställningsbemyndigande om 2 000 mnkr för perioden 2026–2041 för ramanslag 1:11 Elberedskap. Det är bland annat beslut om ö-drift samt andra åtgärder som beslut om tjänster, utrustning och åtgärder i anläggningar som behöver täckas av beställningsbemyndigandet.

6 Ekonomisk plan och finansiering

6.1 Planeringsförutsättningar

I denna verksamhetsplan antas ett avkastningskrav på justerat eget kapital efter schablonmässigt avdrag för skatt om 4 procent under en konjunkturcykel, samt en utdelning om 40 procent av avkastningskravet.

Utöver regeringens avkastningskrav på verket regleras intäktsnivåer inom verksamhetsgren transmissionsnät av de fyraåriga intäktsramar som fastställs av Energimarknadsinspektionen (Ei). Dessa får transmissionsnätsintäkterna inte överskrida.

För prognostisering av såväl räntenivå som inflation använder verket Konjunkturinstitutets prognos som underlag. Antagen räntenivå är 1,8 procent i början av perioden och 2,3 procent i slutet av perioden.

Antagna terminspriser som prognoserna baseras på är 38,80 euro/MWh (2025), 39,90 euro/MWh (2026), 40,50 euro/MWh (2027) och 42,00 euro/MWh (2028).

6.2 Finansieringsmedel

Affärsverket finansierar till största delen den löpande verksamheten med av rörelsen genererade medel (egenfinansiering). Medlen kommer från avgifter som transmissionsnätskunder och balansansvariga parter betalar till verket. Därtill används flaskhalsinkomster för att täcka ett antal kostnadsposter och reducera tariffer i verksamhetsgrenen

Transmissionsnät. Investeringar och reinvesteringar finansieras normalt med lån från Riksgälden, men på grund av det höga inflödet av flaskhalsinkomster kan verket använda dessa istället för lån. Investeringar finansieras även med medel som genererats av rörelsen och med investeringsbidrag. Elberedskapsverksamheten finansieras via anslag.

Egenfinansiering via verksamhetsgrenarna och dess avgifter och anslag

Svenska kraftnäts verksamhet är uppdelad i fyra verksamhetsgrenar: Transmissionsnät, Systemansvar, Telekom och Elberedskap. Verksamhetsgrenarna har olika kundgrupper och finansieras med avgifter och anslag. De fyra verksamhetsgrenarna beskrivs nedan.

Verksamhetsgren Transmissionsnät omfattar utbyggnad, drift och underhåll av transmissionsnätet och finansieras av transmissionsnätstariffen som består av två avgifter: effektagiften och energiavgiften. Verksamhetsgrenen ska täcka större delen av verkets avkastningskrav och finansieras av transmissionsnätskunderna.

Verksamhetsgren Systemansvar avser Svenska kraftnäts roll som systemansvarig myndighet med ansvar för kraftsystemets driftsäkerhet och att det i varje ögonblick är balans mellan den el som produceras och den el som förbrukas. För att finansiera verksamhetsgrenens kostnader för stödtjänster och övriga rörelsekostnader tar Svenska kraftnät ut avgifter från balansansvariga parter.

Verksamhetsgren Telekom omfattar Svenska kraftnäts landsomfattande kommunikationsnät för tele- och datakommunikation. Det baseras på optisk fiber i transmissionsnätets ledningar. Syftet är att kostnadseffektivt och med hög säkerhet driva, styra och övervaka nätets ledningar och stationer. Affärsverket hyr ut eventuell ledig kapacitet i kommunikationsnätet till teleoperatörer, tjänsteleverantörer, elnätsföretag med flera.

Verksamhetsgren Elberedskap avser Svenska kraftnäts roll som elberedskapsmyndighet enligt förordningen (1997:294) om elberedskap och tillsynsmyndighet enligt säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). I verksamhetsgrenen ingår även uppdrag kopplade till civilplikt inom elproduktion och nätverksamhet enligt förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt. Verksamhetsgrenen finansieras med anslag.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag är den vanligaste finansieringskällan när verket behöver investeringar för att ansluta ny elproduktion eller elförbrukning. Svenska kraftnät har anslutningsplikt enligt ellagen. Om det inte finns ledig kapacitet i nätet eller om driftsäkerheten påverkas negativt får den anslutande producenten eller elanvändaren betala ett investeringsbidrag för att finansiera anslutningen. Även exempelvis fastighetsägare kan ge investeringsbidrag när nätutbyggnader gör det möjligt att frigöra värdefull mark.

Flaskhalsinkomster

Flaskhalsinkomster uppkommer som en följd av de prisskillnader som uppstår när överföringskapaciteten inte räcker till för att överföra all el som efterfrågas. Svenska kraftnät tilldelas flaskhalsinkomster utifrån de prisskillnader som uppstår mellan elområdena baserat på en gemensam europeisk metod. När den nya flödesbaserade kapacitetsberäkningsmetoden introducerades den 30 oktober 2024 infördes också en ny metod för fördelningen av flaskhalsinkomster. Enligt den nya fördelningsmetoden summeras först de totala flaskhalsinkomsterna för hela kapacitetsberäkningsregionen, Norden för Sveriges del. Därefter fördelas flaskhalsinkomsterna mellan de berörda systemoperatörerna baserat på absolutbeloppet av prisskillnaden och det beräknade flödet över respektive elområdesgräns.

Användningen av flaskhalsinkomster styrs av ett europeiskt regelverk: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el. Regelverket anger att Svenska kraftnät får använda flaskhalsinkomster för att täcka kostnader för anläggningar och verksamheter som ökar eller upprätthåller överföringskapaciteten mellan elområden. Det kan till exempel vara investeringar, mothandel, underhåll eller energiförluster. Om inflödet är så stort att det över tid bedöms finnas ett överskott av flaskhalsinkomster efter att de prioriterade målen enligt ovan uppfylls får flaskhalsinkomsterna även användas till att reducera transmissionsnätskundernas avgifter. Detta förutsätter ett godkännande från Ei. De flaskhalsinkomster som blir över sparas (fonderas) till kommande år.

Det är svårt att prognostisera inflödet från flaskhalsinkomster, eftersom det avgörs av handelsflödet och skillnader i elpriset mellan länder och mellan de svenska elområdena. Detta påverkas i sin tur av många andra faktorer, exempelvis hydrologi, vindkraftsproduktion, kärnkraftens tillgänglighet, temperatur, var anläggningar byggs eller läggs ner, priset på gas, olja och utsläppsrätter samt överföringskapaciteten mellan elområden och på utlandsförbindelser.

6.3 Prognos för kostnader och intäkter samt avgiftsbehov

Utvecklingen av kostnader

Rörelsekostnaderna bedöms öka år 2025–2030 jämfört med dagens kostnadsnivå. Ett ökat antal anställda leder till ökade personalkostnader.

Samtidigt medför den höga investeringstakten mer än en dubbling av avskrivningskostnaderna och kraftigt ökade underhållskostnader på grund av ett ökat anläggningsbestånd. Stödtjänsterna fortsätter att utgöra den största kostnadsposten, men den bedöms minska under de kommande åren.

Intäkter och avgiftsbehov

En stor del av kostnaderna finansieras med intäkter från flaskhalsinkomster. Under perioden 2025–2030 planerar verket att finansiera i genomsnitt närmare 40 procent av de totala kostnaderna med intäkter från flaskhalsinkomster och ränteintäkter som uppkommer av inflödet av flaskhalsinkomster. Flaskhalsinkomsterna motverkar därmed behov av höjning av effektavgiften.

Verksamhetsgren Transmissionsnät planerar att intäktsföra flaskhalsinkomster om cirka 54 mdkr under perioden 2025–2030, varav 32 mdkr avser tariffreducering. Därför bedömer verket att intäkterna från transmissionsnätskundernas effektavgift kommer vara oförändrade under åren 2025 och 2026, men öka med cirka 20 procent 2027. Åren därefter är bedömningen en ökning om 10 procent per år. Energiavgiften bedöms minska under perioden 2025–2030, men avgiften är helt beroende av elprisets utveckling. Det är viktigt att notera att bedömningen avseende avgiftsutvecklingen gäller generellt för hela nätkollektivet. För den enskilde nätkunden kan utfallet bli annorlunda, beroende på avgiftsstruktur och var i nätet kunden är ansluten.

Verksamhetsgren Systemansvar har ett stort underskott mot avkastningskravet från tidigare år, vilket krävt avgiftshöjningar de senaste åren. Från och med 2026 beräknas verksamhetsgrenen ha uppnått sitt avkastningskrav och avgifterna kan börja sänkas. Intäkterna från balansansvariga parter bedöms minska med cirka 35 procent under perioden 2026–2030. Osäkerheten avseende avgiftsutvecklingen är dock mycket stor då elprisets utveckling är avgörande för avgiftsbehovet.

De externa intäkterna för verksamhetsgren Telekom väntas minska under perioden 2025–2030 eftersom det blir allt svårare att hyra ut telekom på grund av behov av ökad mängd avbrott på transmissionsnätet i samband med underhåll och investeringar.

I nedanstående tabell redovisas avgiftsintäkterna fördelade enligt verkets verksamhetsgrenar och avgiftstyp. I energiavgiften ingår såväl intäkter som kostnader.

Specifikation avgiftsintäkter	Utfall 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030
Transmissionsnät – effektavgift	1 680	1 680	1 680	2 010	2 210	2 430	2 675
Transmissionsnät – energiavgift (netto)	2 124	1 695	1 690	1 725	1 810	1 885	1 885
Systemansvar – balansansvarsavgift	5 419	6 525	4 400	4 150	4 150	4 150	4 150
Systemansvar – effektreservavgift	83	55	0	0	0	0	0
Telekom – externa telekomintäkter	49	45	40	40	40	40	35
Summa avgiftsintäkter	9 355	10 000	7 810	7 925	8 210	8 505	8 745

Tabell 6. Avgiftsintäkter (mnkr)

Resultaträkning i sammandrag

En prognos för koncernens resultaträkning åren 2025–2030 redovisas nedan. I övriga intäkter och övriga kostnader ingår intäkter och kostnader från balansavräkning med nästan 6 mdkr år 2025 och 5,1 mdkr per år 2026–2030. Finansnetto avser huvudsakligen ränteintäkter som uppkommer av inflödet av flaskhalsinkomster. Ränteintäkterna bedöms sjunka jämfört med 2024 års nivå och väntas minska snabbt 2029–2030 i takt med att de likvida medlen förbrukas.

Resultaträkning koncernen (mnkr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Effektintäkter	1 679	1 680	1 680	2 010	2 210	2 430	2 680
Energiintäkter	2 688	2 020	2 010	2 060	2 150	2 250	2 250
Intäkter fr flaskhalsinkomster	3 288	5 200	9 720	9 050	9 020	9 830	11 340
Balansansvarsavgift	5 419	6 530	4 400	4 150	4 150	4 150	4 150
Övriga intäkter	7 500	9 520	6 950	7 130	7 210	7 310	7 460
Summa intäkter	20 574	24 950	24 760	24 400	24 740	25 970	27 880
Personalkostnader	-1 793	-2 240	-2 660	-2 780	-2 870	-2 920	-2 980
Inköp av förlustkraft	-1 764	-1 590	-1 580	-1 620	-1 700	-1 790	-1 790
Energiersättning	-564	-320	-320	-330	-340	-360	-360
Avhjälpande åtgärder	-361	-1 100	-1 000	-1 000	-990	-990	-980
Underhåll och anläggningshyror	-986	-1 080	-1 330	-1 370	-1 400	-1 490	-1 930

Resultaträkning koncernen (mnkr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kostnader för stödtjänster	-5 455	-7 820	-7 410	-6 310	-6 310	-6 310	-6 310
Av- och nedskrivningar	-1 714	-1 730	-2 240	-2 710	-2 910	-3 520	-4 190
Övriga kostnader	-9 549	-9 660	-8 510	-8 630	-8 710	-8 740	-8 940
Summa rörelsekostnader	-22 186	-25 540	-25 050	-24 750	-25 230	-26 120	-27 480
Rörelseresultat	-1 612	-590	-290	-350	-490	-150	400
Finansnetto o skatt	1 852	1 070	910	990	1 020	700	160
Resultat	240	480	620	640	530	550	560

Tabell 7. Resultaträkning koncernen (mnkr)

6.4 Prognos för tillgångar och skulder

Skuldsättningen påverkas i hög grad av investeringsutgifterna och inflödet av flaskhalsinkomster.

Investeringsutgifter

De kommande åren planerar verket för mycket omfattande investeringsvolym. Under perioden 2025–2030 bedöms investeringsutgifterna uppgå till totalt cirka 125 mdkr. Om vi inkluderar investeringsutgifter som uppstår åren 2031–2035 uppgår den sammantagna investeringsvolymen till cirka 235 mdkr. Majoriteten av dessa investeringar avser reinvesteringar där en stor del av anläggningarna nått sin tekniska livslängd på grund av tidigare års låga investeringsnivåer. Den tekniska utvecklingen ger samtidigt en effekthöjning av befintligt transmissionsnät.

Eftersom verket normalt lånar för att finansiera sina investeringar medför det mycket stora investeringsbehovet att lånebehovet kommer öka markant. Lånebehovet minskas vid inflöde från flaskhalsinkomster.

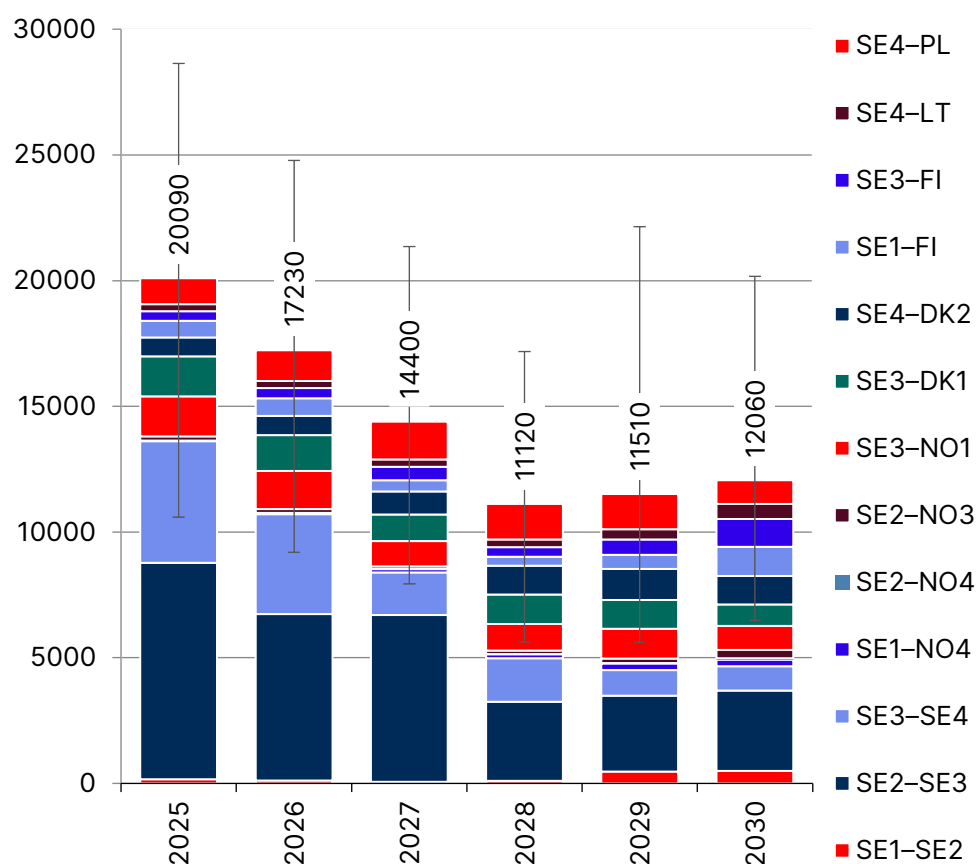
Flaskhalsinkomster

Inflödet från flaskhalsinkomster har stor betydelse för den ekonomiska utvecklingen eftersom dessa bidrar till att finansiera verksamheten istället för lån. Dessutom minskar inflödet räntekostnaderna vilket bidrar till att hålla ner transmissionsnätstariffen.

I figuren nedan redovisas simulerat medelinflöde av flaskhalsinkomster till Svenska kraftnät per elområdesgräns för åren 2025–2030. Simuleringen bygger på 35 historiska väderår. Spannet mellan det väderår som ger högst respektive lägst inflöde redovisas som klamrar för varje stapel. Av figuren framgår hur stor

påverkan väderåren får för flaskhalsinkomsterna och att en majoritet av flaskhalsinkomsterna härrör till elområdesgräns SE2 och SE3. Denna gräns utgör en flaskhals i det svenska transmissionsnätet och eftersom handelsflödet över elområdesgränsen är högt har prisskillnader stor påverkan på de totala simulerade flaskhalsinkomsterna.

Generellt är prisskillnaderna fortsatt höga under de första åren för att sedan avta, vilket korresponderar väl med trenden för inflödet av flaskhalsinkomster. Att prisskillnaderna generellt jämnas ut beror bland annat på att elpriser för kontinentala Europa och Storbritannien minskar, enligt forwardpriserna från MontelNews, vilket i sin tur drar ned elpriserna i södra Sverige. Den ökade elanvändningen som väntas i norra Sverige bidrar också till att prisskillnader jämnas ut mellan norr och söder. Den största minskningen under perioden sker framförallt mellan elområdesgränserna SE2 och SE3 samt SE3 och SE4.

Figur 3. Simulerat inflöde av flaskhalsinkomster för åren 2025–2030 i mkr för max-, medel- och minvärde, där max- och minvärde beror på variationen hos 35 historiska väderår (1982–2016)

Svenska kraftnät antar i den här planen att inflödet av flaskhalsinkomster under perioden 2025–2030 totalt kommer att uppgå till 86 mdkr, varav 20 mdkr under 2025. För åren därefter bedöms inflödet uppgå till cirka 17 mdkr år 2026, cirka 14 mdkr år 2027 och cirka 11 mdkr år 2028. De antagna nivåerna utgår från de simulerade medelvärdena och osäkerheten i prognosen är mycket stor.

Den totala användningen av flaskhalsinkomster beräknas uppgå till 92 mdkr under perioden 2025–2030. Av dessa beräknas cirka 47 mdkr användas till kostnadsposter och tariffreduktion samt 45 mdkr till nätinvesteringar. Svenska kraftnät försöker maximera användningen av flaskhalsinkomster inom ramen för regelverket och beslut från Energimarknadsinspektionen. Vid utgången av år 2030 beräknas en fondering av flaskhalsinkomster om 59 mdkr. Allt väntas kunna användas till nätinvesteringar under åren 2031–2035.

En sammanställning av inflöde, användning och fondering av flaskhalsinkomster åren 2025–2030 och 2031–2035 framgår i tabellen nedan. Notera att tabellen inte visar totala intäkter som i resultaträkningen utan hur mycket verket har kvar att använda enligt gällande regelverk.

Flaskhalsinkomster, mnkr	2025–2030	2031–2035
IB balanserade flaskhalsinkomster	65 134	59 134
Erhållna flaskhalsinkomster	86 000	58 000
Nyttjade flaskhalsinkomster, intäkter		
Nätförluster, underhåll, mothandel mm	-15 000	-13 000
Tariffreduktion	-32 000	-35 134
Nyttjade flaskhalsinkomster, investeringsbidrag		
Nätinvesteringar	-45 000	-69 000
UB balanserade flaskhalsinkomster	59 134	0

Tabell 8. Inflöde, användning och fondering av flaskhalsinkomster åren 2025–2030 och 2031–2035 (mnkr)

Lån och likvida medel

Vid utgången av år 2024 har verket en placering hos Riksgälden om cirka 52 mdkr, vilket beror på det höga inflödet av flaskhalsinkomster. Verket bedömer att inget lånebehov finns under planperioden 2026–2028, baserat på det antagna inflödet från flaskhalsinkomster om cirka 14,5 mdkr i genomsnitt per år och det höga ingående saldot. Lånebehovet bedöms uppstå först 2030.

Verket kan bevilja delägarlån till dotter- och intressebolag inom koncernen. Bedömningen i denna plan är att högst 500 mnkr är utlånade till och med 2026. Verket kan även bevilja nätförstärkningslån som uppgår till högst 700 mnkr till elnätsföretag för att underlätta anslutning av förnybar elproduktion. Utgångspunkten i denna plan är att lånen minskar från 170 mnkr i periodens början till 100 mnkr vid slutet av 2028.

Förvärv samt bildande och avyttring av dotter- och intressebolag kan också göras inom koncernen. För närvarande pågår interna utredningar som visar på behov av en högre ram jämfört med tidigare planer. Bedömningen i denna plan är att beloppet höjs från 20 mnkr till 100 mnkr.

Finansiella säkerheter

Svenska kraftnät genomför auktioner av EPAD-kontrakt som stöd till den finansiella elmarknadens funktion och för att möjliggöra prissäkring inom elområden. För den finansiella handeln deponeras säkerheter hos Nasdaq. Vid årsskiftet motsvarade säkerheterna 4,5 mdkr och dessa kommer att öka i takt med att en större volym EPAD-kontrakt ställs ut. Deponeringen av säkerheter innebär att likvida medel låses in och att den del som är i EURO behöver säkras.

Den 24 december 2024 trädde en ny EU förordning i kraft, European Market Infrastructure Regulation 3 (Emir 3). Den nya förordningen innehåller bland annat en ändring som ska möjliggöra att bank- eller statliga garantier kan användas i stället för deponerade säkerheter. European Securities and Markets Authority (Esma) har fått i uppgift att utarbeta ett förslag till regelverkets tekniska standard, vilket ska vara klart senast 25 december 2025. EU kommissionen ska sedan godkänna förslaget. För Svenska kraftnät skulle en statlig garanti kunna motverka konsekvenserna av höga säkerhetsdepositioner. Verket fortsätter arbetet med att klargöra förutsättningar för en garanti och involverar Riksgälden i arbetet.

Balansräkning i sammandrag

Nedan redovisas en prognos för koncernens balansräkning åren 2025–2030. Anläggningstillgångarna väntas öka tre gånger jämfört med dagens nivå på grund av de enorma ökningarna i investeringsutgifter som planeras. Verket bedömer att investeringsutgifterna kan betalas med egna likvida medel till och med 2029, för att sedan övergå till lån 2030. Åren därefter väntas en kraftigt tilltagande skuldutveckling. År 2035 väntas långfristiga skulder, räntebärande, bli cirka 75 mdkr.

I långfristiga skulder, ej räntebärande, ingår investeringsbidrag och flaskhalsinkomster. Posten ökar med inbetalningar från flaskhalsinkomster och investeringsbidrag. Minskning sker genom användning av flaskhalsinkomster mot kostnader och tariffreduktion samt genom avskrivning från aktiverade investeringsbidrag och aktiverade flaskhalsinkomster mot nätinvesteringar.

Det egna kapitalet uppgår till 11,1 mdkr år 2024 och bedöms öka till 13,3 mdkr år 2030. Balansomslutningen bedöms öka från cirka 106 mdkr år 2024 till 161 mdkr år 2030.

Balansräkning koncernen (mnkr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tillgångar							
Materiella och immateriella	45 326	51 120	63 850	80 940	98 710	122 420	149 980
Finansiella	6 111	6 560	7 150	8 120	8 700	9 070	9 180
Anläggningstillgångar	51 437	57 680	71 000	89 060	107 410	131 490	159 160
Kortfristiga fordringar	2 266	2 270	2 270	2 270	2 270	2 270	2 270
Kassa och bank	52 060	63 040	61 250	51 930	39 130	19 310	0
Omsättningstillgångar	54 326	65 310	63 520	54 200	41 400	21 580	2 270
Summa tillgångar	105 763	122 990	134 520	143 260	148 810	153 070	161 430
Skulder och eget kapital							
Bundet eget kapital	-4 645	-4 690	-4 670	-4 650	-4 630	-4 600	-4 570
Fritt eget kapital	-6 502	-6 890	-7 330	-7 750	-8 040	-8 400	-8 770
Eget kapital	-11 147	-11 580	-12 000	-12 400	-12 670	-13 000	-13 340
Avsättningar	-2 525	-2 990	-3 340	-3 650	-4 030	-4 380	-4 740
Långfristiga skulder, räntebärande	0	0	0	0	0	0	-4 430
Långfristiga skulder, ej räntebärande	-86 399	-102 720	-113 470	-121 490	-126 390	-129 970	-133 200
Kortfristiga skulder, ej räntebärande	-5 692	-5 700	-5 710	-5 720	-5 720	-5 720	-5 720
Summa skulder	-94 616	-111 410	-122 520	-130 860	-136 140	-140 070	-148 090
Summa skulder och eget kapital	-105 763	-122 990	-134 520	-143 260	-148 810	-153 070	-161 430

Tabell 9. Balansräkning koncernen (mnkr)

Nyckeltal

I nedanstående tabell sammanfattar verket de finansiella nyckeltalen för utdelning, räntabilitet på justerat eget kapital, skuldsättningsgrad och soliditet för perioden 2024–2030.

Finansiella nyckeltal (mnkr)	Utfall 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030
Utdelning	274	95	195	245	260	210	215
Räntabilitet på justerat eget kapital	2%	4%	5%	5%	4%	4%	4%
Skuldsättningsgrad	-574%	-597%	-558%	-462%	-332%	-145%	68%
Soliditet	9,3%	8,1%	7,7%	7,4%	7,3%	7,3%	7,0%

Tabell 10. Finansiella nyckeltal (mnkr)

6.5 Investeringsplan och finansiering

Nedanstående tabell visar utfall och prognos för investeringsutgifter samt total finansiering för åren 2024–2028. Det är årets förändring som visas.

Investeringsutgiften under treårsperioden beräknas till cirka 57 mdkr. Långfristiga fordringar avser främst avsättning för säkerhet för den finansiella handeln med EPAD-kontrakt. Med kassa och bank avses främst placering av likvida medel hos Riksgälden. Placeringen väntas öka 2025 för att därefter minska i takt med att investeringarna ökar. Det höga inflödet av flaskhalsinkomster innebär ändå att verket inte behöver låna under perioden 2025–2028 utan kan placera likvida medel hos Riksgälden. Bedömningen är att verket vid utgången av 2028 har en likvid placering om cirka 39 mdkr.

Egen finansiering avser främst finansiering via avgifter. Flaskhalsinkomster och investeringsbidrag består av årets beräknade inbetalningar av investeringsbidrag och inflöde av flaskhalsinkomster minus intäktsförda flaskhalsinkomster.

Koncernen (mnkr)	Utfall 2024	Prognos 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt 2026–2028
Affärsverket	8 396	9 970	15 385	20 175	21 175	56 735
Svensk kraftreserv AB	36	30	15	25	25	65
Summa investeringar	8 432	10 000	15 400	20 200	21 200	56 800
Långfristiga fordringar	1 668	270	80	395	0	475
Kassa och bank	9 740	10 985	-1 795	-9 315	-12 805	-23 915
Summa investeringar och placering	19 840	21 255	13 685	11 280	8 395	33 360
Egen finansiering	1 531	1 605	1 895	2 155	2 000	6 050
Flaskhalsinkomster och investeringsbidrag	18 772	17 150	11 775	9 200	6 370	27 345
Övriga förändringar	-463	2 500	15	-75	25	-35

Koncernen (mnkr)	Utfall 2024	Prognos 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt 2026–2028
Extern upplåning Riksgälden	0	0	0	0	0	0
Summa finansiering	19 840	21 255	13 685	11 280	8 395	33 360

Tabell 11. Svenska kraftnäts investeringsplan och finansiering 2024–2028 (förändring mnkr)

6.6 Finansiella befogenheter

Svenska kraftnät föreslår att verket för 2026 ges bemyndigande

- att få besluta om och genomföra de investeringar som följer av denna verksamhetsplan med investerings- och finansieringsplan. Investeringarna för 2026 beräknas uppgå till 15 400 mnkr
- att 713 mnkr anslås för elberedskapsverksamheten
- att bemyndigandet enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) uppgår till 2 000 mnkr under perioden 2026–2040
- att besluta om förvärv och bildande av bolag som ska verka inom affärsverkets verksamhetsområde till ett maximalt belopp om 100 mnkr samt avyttra aktier till ett maximalt belopp om 100 mnkr
- att till ett maximalt belopp om 500 mnkr lämna delägarlån eller teckna borgen för lån till bolag i vilka affärsverket förvaltar statens aktier.

Då verket inte har ett lånebehov sätts låneram till 0 kr och skuldsättningsgraden till 0 procent.

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel: 010-475 80 00
Fax: 010-475 89 50
www.svk.se

